

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2005 ROK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2005, zwany dalej **Programem**, jest integralną częścią opracowywanej aktualnie "Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych"

Podstawą do opracowania Programu są dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Komisariatu Policji, Straży Miejskiej, Izby Wytrzeźwień, Prokuratury Rejonowej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz doświadczenia lat poprzednich.

Rozdział I

CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 1

Celem programu jest:

1. Promocja zdrowego, wolnego od środków uzależniających, stylu życia.
2. Niwelowanie skutków aktualnie występujących w obszarze miasta problemów uzależnień.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Zapobieganie powstawaniu niekorzystnych zjawisk i problemów społecznych wynikających z używania środków uzależniających.
5. Kontrola rynku w zakresie przestrzegania sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim i nietrzeźwym oraz ich reklamy.

§ 2

Podstawowym zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest realizacja przez Gminę Miejską Łęczyny zadań w zakresie prowadzenia

działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które obejmują w szczególności:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez:

- diagnozowanie problemu uzależnień na terenie miasta,
- szkolenie personelu podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie stosowania metod wczesnego rozpoznania i interwencji ukierunkowanych na zagrożenia zdrowotne związane z używaniem alkoholu,
- poprawę warunków do prowadzenia terapii indywidualnej i grupowej, modernizację programu terapeutycznego,
- tworzenie możliwości zwiększenia dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- wspieranie szkolenia personelu placówek oświatowych i placówek pomocy społecznej,
- wspieranie i finansowanie działalności punktu informacyjno - konsultacyjnego dla osób z problemami alkoholowymi, oraz obsługi telefonu zaufania (Niebieska i Pomarańczowa Linia),
- tworzenie możliwości dofinansowania kolonii i obozów terapeutycznych dla rodzin z problemami alkoholowymi,
- dofinansowanie programów profilaktycznych i terapeutycznych pacjentów Izby Wyrzeźwień – mieszkańców miasta Łędziny.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- diagnozowanie zjawiska przemocy domowej,
- szkolenia w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie w interdyscyplinarnych grupach zawodowych,

- działania motywujące do podejmowania leczenia odwykowego, zapobiegania wiktylizacji oraz pomocy sprawcom przestępstw,
- przeciwdziałanie zjawisku przemocy rodzinie,
- prowadzenie Mieszkania Kryzysowego dla osób po przemocy oraz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych,
- udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej oraz prawnej ofiarom przemocy i osobom współuzależnionym- organizowanie grup wsparcia,
- obsługa Niebieskiej i Pomarańczowej Linii,
- organizowanie i finansowanie superwizji dla pracowników Świetlicy Socjoterapeutycznej,
- współpraca z instytucjami, w zakresie kompetencji których leży interwencja i rozwiązywanie problemów osób uzależnionych i współuzależnionych, a także ofiar i sprawców przemocy,
- organizowanie szkoleń, debat lub konferencji dotyczących problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie oraz zaburzeń rozwojowych i wychowawczych spowodowanych używaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- zapobieganie powstawaniu, rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii, w szczególności u dzieci i młodzieży,
- prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej, w tym grupy młodzieżowej "Popołudnie",
- realizacja środowiskowych programów profilaktycznych w oparciu o następujące założenia merytoryczne:
  - a) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych o różnym charakterze (sportowych, kulturalnych, wyrównawczych) w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno-pedagogicznym i edukacyjno-informacyjnym z zakresu profilaktyki i uzależnień,

- b) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
  - c) objęcie działaniami o charakterze profilaktycznym przede wszystkim dzieci ze środowisk zaniedbanych wychowawczo i nawiązanie współpracy z rodzicami tych dzieci,
  - d) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,
  - e) współpraca różnych instytucji i organizacji na rzecz pomocy dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych,
- wybór i realizacja programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży w zakresie używania substancji psychoaktywnych a zwłaszcza alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem programów profilaktycznych w formie sportowych zajęć pozalekcyjnych,
  - pomoc w zaopatrywaniu instytucji i placówek oświatowych w materiały edukacyjne dotyczące problematyki uzależnień oraz przemocy domowej,
  - inicjowanie i prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży,
  - inicjowanie i wspieranie młodzieżowych liderów trzeźwości (osób i grup),
  - wspieranie i prowadzenie działań trzeźwościowych,
  - organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych (sportowych, kulturalnych, artystycznych).

4. Ograniczenie dostępności alkoholu poprzez organizowanie szkoleń dla instytucji, organizacji i osób fizycznych z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży,

- podejmowanie działań informacyjnych i profilaktycznych ukierunkowanych na kierowców pojazdów mechanicznych.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- dotowanie zadań wynikających z Programu,
- zlecenie wykonania zadań objętych Programem,
- organizowanie i współfinansowanie szkoleń, debat i konferencji w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień, dla przedstawicieli różnych grup zawodowych i sprzedawców napojów alkoholowych,
- pomoc w zaopatrywaniu różnych instytucji i organizacji w materiały edukacyjne dotyczące rozwiązywania problemów uzależnień,
- organizacja i finansowanie szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób realizujących Program.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów

Integracji Społecznej

- rozeznanie potrzeb i zasobów w zakresie organizacji zatrudnienia socjalnego.

7. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które zabraniają reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania tychże, osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt i pod zastaw.

Rozdział II

ZASOBY LOKALNE: INSTYTUCJE, ORGANIZACJE I GRUPY ŚRODOWISKOWE PROWADZĄCE

**DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNĄ ORAZ
ZAJMUJĄCE SIĘ ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW
UZALEŻNIEŃ**

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- koordynuje realizację Programu,
- organizuje badania i sondaże pozwalające stwierdzić aktualny stan problemu uzależnień w mieście, zasobów i efektów podejmowanych działań ,
- prowadzi kampanie medialne i dba o stałą informację dotyczącą profilaktyki i zapobiegania skutkom uzależnień,
- pełni funkcję doradczą i opiniującą przy konstruowaniu i realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- rozpatruje wnioski o dotacje dla podmiotów realizujących wyżej wymieniony Program,
- opiniuje akty prawne dotyczące problematyki alkoholowej w mieście,
- opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta w sprawie liczby punktów sprzedaży oraz zasad ich usytuowania,
- podejmuje działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, w tym zleca sprawy biegłym orzekającym w przedmiocie uzależnień,
- podejmuje współpracę ze służbami społecznymi w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy,
- prowadzi obsługę punktu informacyjno – konsultacyjnego,
- prowadzi kontrolę w punktach sprzedaży napojów alkoholowych,
- współpracuje z Komisariatem Policji w zakresie prowadzenia kontroli kierowców pod względem trzeźwości,
- organizuje i finansuje szkolenia dla przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie problemów alkoholowych i problemów przemocy w rodzinie.

2. Przewodniczącemu i członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w każdym posiedzeniu Komisji przysługuje (po potrąceniu należnego podatku) wynagrodzenie w wysokości odpowiednio: 20% i 16% minimalnego wynagrodzenia ogłaszanego w Dzienniku Ustaw.

3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- zajmuje się rozeznawaniem i analizą zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia zaspokajające potrzeby osób i rodzin narażonych na działania środków odurzających,
- prowadzi postępowanie w sprawach przyznania pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz osobom po przemocy,
- prowadzi działania w zakresie zapobiegania procesowi marginalizacji,
- prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną, poradnictwo oraz organizuje szkolenia, narady i konferencje w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- poprzez Świetlicę Socjoterapeutyczną prowadzi działalność informacyjną, edukacyjną oraz socjoterapeutyczną dla dzieci i młodzieży oraz obsługę telefonu zaufania,
- podejmuje interwencje w sytuacjach kryzysowych,
- udziela wsparcia osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, a zwłaszcza osobom po przemocy,
- prowadzi Mieszkanie Kryzysowe jako schronienie dla kobiet i dzieci po przemocy.

4. Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej:

- prowadzi Poradnię Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia.

5. Placówki oświatowe tj: (Miejski Zarząd Edukacji, przedszkola, szkoły)

- - prowadzą działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży zgodnie z obowiązującymi przepisami,

- podejmują działania zmierzające do poprawy stanu świadomości rodziców w zakresie zapobiegania i radzenia sobie z problemami uzależnień wśród dzieci i młodzieży,
- współuczestniczą w realizacji zadań określonych w Programie.

6. Komisariat Policji

– prowadzi działania prewencyjne i interwencyjne w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach określonych przepisami.

7. Straż Miejska

– kontroluje funkcjonowanie placówek detalicznych i gastronomicznych prowadzących sprzedaż alkoholu
 - egzekwuje zakaz sprzedaży alkoholu w miejscach określonych przepisami.

8. Organizacje pozarządowe i grupy środowiskowe:

- Grupa Anonimowych Alkoholików „Tadeusz” przy Parafii Chrystusa Króla - udziela wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- Stowarzyszenie Zastępczego Rodzicielstwa Oddział Śląski – prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną i terapeutyczną w zakresie niwelowania skutków zaburzeń u dzieci i młodzieży spowodowanych używaniem napojów alkoholowych przez ich matki,
- inne instytucje, organizacje oraz osoby fizyczne działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz osób wykluczonych społecznie.

9. Urząd Miasta:

- opracowuje preliminarz wydatków i prowadzi obsługę Gminnego Funduszu Alkoholowego,
- prowadzi i finansuje zaopatrzenie różnych instytucji i organizacji w materiały edukacyjne dotyczące rozwiązywania problemu uzależnień,
- prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- współorganizuje imprezy profilaktyczne, szkolenia i konferencje.
- podejmuje interwencje w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- występuje przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- organizuje konkursy ofert na realizację zadań określonych w Programie.

Rozdział III

ZASADY REALIZACJI FINANSOWANIA PROGRAMU

§1

Podstawowe źródło finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Kwota środków zaplanowanych w budżecie Miasta na realizację Programu wynosi 240 000 PLN. W przypadku zwiększenia dochodów pozostałe środki finansowe wykorzystane zostaną na realizację Programu.

§2

Struktura finansowania Programu- dysponenci środków finansowych:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- obsługa komisji,
- organizacja imprez profilaktycznych (Dzień Trzeźwości, kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, spektakle teatralne, konferencje itp.),
- finansowanie szkoleń.

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- środki finansowe przeznaczone na działalność Świetlicy Socjoterapeutycznej,
- środki na dofinansowanie organizacji Światowego Dnia FAS,
- finansowanie szkoleń.

3. Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach

- środki finansowe na utrzymanie Poradni Leczenia Uzależnień.

- środki na poszerzenie wymiaru czasu pracy terapeuty zatrudnionego w Poradni Leczenia Uzależnień,
- środki na dofinansowanie dodatkowych programów terapeutycznych,
- środki na organizację obozu terapeutycznego dla pacjentów PLUiW i ich rodzin.

4. Miejski Zarząd Edukacji – szkoły, przedszkola.

- środki na realizację szkolnych programów profilaktyki uzależnień.

5. Komisariat Policji

- środki na współfinansowanie zakupu alkotestu.

6. Urząd Miasta

- środki na dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych,
- środki na obsługę imprez profilaktycznych, szkoleń i spektakli profilaktycznych,
- środki na dofinansowanie działalności na rzecz wykluczonych społecznie (zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym),
- środki na zakup urządzeń koniecznych ze względu na obsługę Programu.
- środki na dofinansowanie programów profilaktycznych i terapeutycznych prowadzonych przez izbę wytrzeźwień.

7. Organizacje pozarządowe i grupy środowiskowe:

- środki na realizację szkoleń, zlotów, obozów terapeutycznych itp.

§3

1. Program zostanie podany do wiadomości publicznej i będzie podstawą do składania ofert na realizację zadań w nim zamieszczonych.

2. Finansowanie zadań wynikających z Programu odbywać się będzie na zasadach zawartych w rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wydanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2005.